

Šiomet tarp apdovanotojų Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medaliais „TARNAUKITE LIETUVAI“ – ir grupė Žemaičių krašto žmonių

2023 m. Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ laureatai kartu su Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotoju Jonu Jaručiu ir Panevėžio miesto meru Ryčiu Mykolu Račkausku

2011 m. balandžio 13 d. Lietuvos Respublikos Seimas, pagerbdamas iškilios rašytojos, visuomenės veikėjos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės (1861–1943) asmenybę, valdybos sprendimu įsteigė apdovanojimą – G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medalį „Tarnaukite Lietuvai“. Jis skiriamas visuomeninėje veikloje aktyviai dalyvaujantiems ir savo darbu pavyzdį kitiems rodantiems žmonėms. Šiuo apdovanojimu siekiama skatinti Lietuvos visuomenę dirbti valstybės labui ir jos gerovei, reikšti ir įgyvendinti pozityvias idėjas, brandinančias visuomenės pilietiškumą, tautinę savimonę ir kultūrinį sąmoningumą.

Kandidatus Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ apdovanojimams gali teikti Lietuvos savivaldybės, visuomeninės organizacijos, kiti juridiniai bei fiziniai asmenys. Laureatus išrenka Lietuvos Respublikos Seimo patvirtinta Gabrielės Petkevičaitės-Bitės medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ kandidatų vertinimo komisija. Žmogus tokį apdovanojimą per savo gyvenimą gali gauti tik vieną kartą.

Lietuvos Respublikos Seimo apdovanojimo Gabrielės Petkevičaitės-Bitės atminimo medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ nuostatai, kandidato anketa skalbiama Seimo interneto svetainėje (adresas: https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=35612&p_k=1).

Kasmet kovo 30-ąją, minint G. Petkevičaitės-Bitės gimtadienį, Panevėžyje vyksta iškilminga medalių įteikimo ceremonija. Ne išimtis buvo ir šie metai. Šventė vyko Panevėžio dailės galerijoje. Renginio metu medaliai įteikti 16 laureatų:

Už filantropinę veiklą, ypač jaunų žmonių saviraiškos skatinimą ir rėmimą, apdovanotas Anykščių jaunimo klubas, Danutė Krikščiūnienė, Anzhelika Ibrahimova ir Virginijus Strolia.

Už parlamentarizmo tradicijų puoselėjimą, pilietiškumo ir demokratijos skatinimą medaliai įteikti Virgilijui Juozui Čepaičiui, Artūriui Grigucevičiui, Jolitai Kuncaitei ir Arnei Zmitrai.

Už savanorystės kultūros sklaidą Lietuvoje tokiu pat apdovanojimu pagerbtas Arvydas Ašmonas, Zita Lukošūnienė, Leonarda Daujutė-Šarakauskienė ir Juozas Žitkauskas.

Už visuomeniškai aktualią publicistiką, ugdančią tautiškumą ir dvasines vertybes, medaliai įteikti Danutei Mukienei, Joanai Vigai Čiplytei, Vytautui Mykolui Almaniui ir Jurgiui Usinavičiui.

Tarp apdovanotojų yra keletas iš Žemaitijos kilusių ar šiame krašte gyvenančių, dirbančių laureatų.

Vienas jų – viešosios įstaigos „Atrask Raseinius“ direktorius, Raseinių Šaltinio progimnazijos mokytojas ir gidas Arnas Zmitra.

Lietuvos Respublikos Seimo išplatintoje informacijoje pažymėta, kad Arnas – „Jaunas istorijos mokytojas, Meilės Lukšienės premijos laureatas, po studijų sugrįžęs į savo mokyklą, ir ne tik Šaltinio progimnazijai, bet ir visiems raseiniškiams atveria gimtojo krašto istorijos klodus. 2016 m. dalyvavęs

(Nukelta į 44 p.)

Anzhelika Ibrahimova

„Misijoje Sibiras“ tęsė ją ir toliau: pasakodamas apie tremtį aplankė 100 mokyklų, savo asmeniniu pavyzdžiu skatina moksleivių pilietiškumą ir patriotizmą. Lietuviybės ugdymu rūpinosi dirbdamas Romos ir Melburno lituanistinėse mokyklose, savanoriaudamas Manaus mieste Brazilijoje mokė liūšnyų vaikus anglų kalbos. Arnas telkia raseiniškius rūpintis krašto piliakalniams, kultūros objektams, juos atkuria, tvarko, įpaminklina. Ypač daug dėmesio jaunasis mokytojas skiria Raseinių krašto žydų atminčiams. Arno galva nuolat pramušta naujais sumanymais, kuriuos jis, pasitelkęs kitus, beveik visada įgyvendina: įrengė Kukučio skverą, pastatė paminklą Covidui, apjuosė „Žemaitį“ trispalvėmis. Arnas Zmitra – neužsidarantis savo klasėje mokytojas iš pasaulimo.“

Arnas gimė 1993 m. birželio 16 d. Raseiniuose. Čia baigė Šaltinio vidurinę mokyklą. Vėliau studijavo Vilniaus universiteto Istorijos fakultete, kur 2016 m. įgijo kultūros istorijos bakalauro kvalifikacinį laipsnį ir pedagogo kvalifikaciją. Tais pačiais metais baigė ir gidų kursus, įgydamas gido kvalifikaciją. Studijas tęsė

Vytauto Didžiojo universiteto Menų fakultete, kur 2018 m. įgijo paveldosaugos magistro kvalifikacinį laipsnį.

Pedagoginį darbo stažą skaičiuoja nuo 2015 metų. Iš pradžių (2015-aisiais) dirbo Romos lituanistinės mokyklos „Bitutė“ mokytoju, 2016 m. su pertraukomis – Raseinių Šaltinio progimnazijos istorijos mokytoju, 2017 m. – Prezidento Jono Žemaičio gimnazijos istorijos mokytoju, 2018 m. – Melburno lituanistinės mokyklos „Baltija“ mokytoju, o 2019 m., kaip jau buvo minėta, 6 mėnesius pagal AIESEC programą savanoriavo Manaus (Brazilija) priemiestyje.

Aktyviai dalyvauja visuomeninėje ir politinėje veikloje: yra Raseinių rajono jaunimo reikalų tarybos narys, nuo 2015 m. – Lietuvos liberalaus jaunimo narys, dalyvavo projekte „Misija Sibiras‘16“. 2015–2018 m. buvo Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdžio Raseinių skyriaus narys, ėjo pirmininko pareigas, 2019 m. Tais pačiais metais įstojo į Lietuvos laisvės partiją.

2017 m. pavasarį jis tapo VšĮ „Atrask Raseinius“ direktoriumi, o Meilės Lukšienės premijos laureatu – 2019 metais.

Panevėžyje vykusio renginio metu itin gausių plovimų sulaukė G. Petkevičaitės-Bitės medaliu apdovanota Anzhelika Ibrahimova. Ji – karo pabėgėlė, Azerbaidžane gimusi Ukrainos pilietė, šiuo metu gyvenanti Gargžduose. Apdovanojimų ceremonijoje pagarsinta, jog ši atjautos ir tolerancijos mokytoja, „įkūrusi visuomeninę organizaciją „As-terics“, jaunimą moko pažinti ir suprasti kitą, kitokį, ypač karo

Arnas Zmitra

žaizdų paliestą jauną žmogų. Rengdama bendras ukrainiečių, lietuvių ir lenkų vaikų stovyklas Anzhelika globoja ukrainiečių karių vaikus, apgaubia juos atjauta, brolyste, meile. 2022 m. kovą iš Charkivo su Raudonuoju kryžiumi į Gargždus ji atvyko taip pat su grupe vaikų. Anzhelika jau nuo 2014 m. rūpinasi Ukrainos kariais, jų rehabilitacija ir gydymu Europoje, tad Ukrainos Prezidento apdovanota medaliu „Už drąsą ir pasiaukojimą“, ordinu „Už nuopelnus“. Anzhelika Ibrahimova gyvena pagalbos ir tarystės artimui priederme.“

Pagal patobulintą Lietuvos etnografinių regionų žemėlapi žemaitiško Jurbarko rajono Smalininkų seniūnija yra priskirta Mažosios Lietuvos etnografiniam regionui, tad šioje vietovėje savo veiklą plėtojantis Arvydas Ašmontas – Mažosios Lietuvos gyventojas. Bet kuriuo atveju, pasak šį jauną vyrą apdovanojimui pasiūliusių kraštiečių, Arvydas ne tik „serga“ Smalininkais ir kone kasdien kuria „planus, kaip

Iš kairės: Danutė Mukienė, Vytautas Mykolas Almanis ir Arvydas Ašmontas

ši panemunės miestelį paversti kurortu, su senu sielininkų uostu, mažomis kavinukėmis“, jis kartu yra ir savo rajono žmogus. Puičiai jo veiklą apibūdina renginio metu pagarsinti šie žodžiai: „Arvydas ne tik svajoja, bet ir veikia: ant uosto pylimo jau dešimtmetį plazda Lietuvos trispalvė, kasmet rudenį nuleidžiama ir įteikiama pilietiškiausiajam jaunajam smalininkiečiui. Sutelkus bendruomenę sutvarkyta miestelio aikštė prie kultūros centro, kapinėse įrengtas vandentiekis, kaip savo prižiūrima Smalininkų parko veja. „Daug ką galime padaryti patys, o ne laukti, kol valdžia padarys“, – sako nepaįstantis Arvydas Ašmonas, šeiminiškai besirūpinantis miesteliu kaip savo kiemu.“

Už visuomeniškai aktualią publicistiką, ugdančią tautiškumą ir dvasines vertybes G. Petkevičaitės-Bitės atminimo medalis „Tarnaukite Lietuvai“ įteiktas ir žurnalistei, knygų leidėjai, el. žurnalo „Žemaičių žemė“ redaktorei bei to paties pavadinimo interneto svetainės www.zemaitiuzeme.lt kūrėjai ir administratoriui Danutei Mukienei, 1999–2021 m. dirbu-

siai Lietuvos nacionaliniame dailės muziejuje. Išsami informaciją apie ją yra pateikta interneto svetainės „Žemaičių žemė“ skyriuje „Personalijos“ (prisijungimo adresas: <https://zemaitiuzeme.lt/personalijos/danute-mukiene-ramonaite/>).

Tarp garbių, medaliu „Tarnaukite Lietuvai“ šiemet apdovanotų Žemaitijos krašto žmonių yra ir savo darbais, kūryba Akmenę garsinantis Vytautas Mykolas Almanis. Medalių įteikimo ceremonijoje pagarsinta, kad jis – „Miškininkas, gamtosaugininkas, keliautojas, tyrinėtojas, rašytojas, visuomenės veikėjas ir dar daugybe talentų Dievo apdovanotas. Jeigu reiktų dviem žodžiais apibūdinti poną Vytautą, tikriausiai pirmasis žodis būtų sodintojas, pasodinęs devynias galybes kedrų Altajuje, apsodinęs ažuolais savo tėviškės viensėdį, įveisęs tradicinių lietuviškų veislių obelių sodą. Antrasis žodis – rašytojas, devynių knygų autorius, kuriam svarbiausia išgirsti ir suprasti gimtosios žemės kalbą, kūrybiškai atskleisti mūsų visų atsakomybę prieš istoriją, prieš savo protė-

vius. Vytautas Mykolas Almanis– Žiemgalių palikuonis, tvirtai įsišaknijęs savo žemėje darbais ir knygomis.“

V. Almanis gimė 1936 m. rugpjūčio 8 d. Akmenės rajono Viešūčių kaime. Apie 10 metų (1961–1970) gyveno Altajuje, ten baigė Bijsko miškų technikumą ir ėmėsi miškininko darbo. Grįžęs į Lietuvą toliau rūpinosi miškais. 1988m. tapo Kamanų rezervato kolektyvo nariu. Jis yra konkurso „Lietuvos kaimo spindulys“ laureatas. Aktyviai bendradarbiauja spaudoje. Rašo ir leidžia publicistines, nuotykių, kelionių knygas, apysakas, romanus. Pirmoji jų – „Baltųjų vandenų šalyje“ (išspausdinta 1973 m.). Vėliau, 1979 m., skaitytojus pasiekė jo knyga „Per Ulkero žvaigždyną“, 1981m. – „Audra susitelkė Korgone“, 1985m. – „Toli ir arti“, 1992m. – „Už kalnų namai“, 2016m. – „Tolstančios salos“, 2017 m. – „Už ribos“, 2021m. – „Antrasis žemgalių išėjimas“.

*Parengė Konstantinas Simutis
Nuotraukos Ilonos Šilenkovos
(LR Seimo kanceliarija)*